

Міністерство охорони здоров'я України
УКРАЇНСЬКА МЕДИЧНА СТОМАТОЛОГІЧНА АКАДЕМІЯ

Кафедра патологічної анатомії з секційним курсом

Старченко І. І., Филенко Б. М., Черняк В. В.

ПАТОМОРФОЛОГІЯ

ОСНОВНИХ захворювань
щелепно-лицевої ділянки

Вінниця
Нова Книга
2019

УДК 616-091(07)

C77

Рекомендовано вченою радою Української медичної стоматологічної академії як навчальний посібник для студентів стоматологічних факультетів закладів вищої освіти МОЗ України (протокол № 4 від 26.12.2018 р.)

Автори:

І. І. Старченко, Б. М. Филенко, В. В. Черняк

Рецензенти:

Романюк А. М. – д.мед.н., професор, завідувач кафедри патологічної анатомії Сумського державного університету.

Яковцова І. І. – д.мед.н., професор, завідувачка кафедри патологічної анатомії Харківської медичної академії післядипломної освіти.

Старченко І. І.

C77

Патоморфологія основних захворювань щелепно-лицевої ділянки : навч. посіб. / І. І. Старченко, Б. М. Филенко, В. В. Черняк ; УМСА. – Вінниця : Нова Книга, 2019. – 128с.

ISBN 978-966-382-758-2

У навчальному посібнику представлено питання етіології, епідеміології, патогенезу, патоморфологічної діагностики та наслідків основних захворювань щелепно-лицевої ділянки. Матеріал посібника викладений відповідно до програми з патоморфології для студентів стоматологічних факультетів закладів вищої освіти України і включає теми для аудиторної та позааудиторної підготовки. Структура викладення матеріалу допоможе студенту в опануванні знань з патоморфології захворювань щелепно-лицевої ділянки, а також при підготовці до складання ліцензійного іспиту “Крок-І. Стоматологія”. Для полегшення засвоєння матеріалу перший розділ посібника присвячено анатомії органів порожнини рота й основним етапам розвитку зубів.

Текст посібника містить значний ілюстративний матеріал макро- та мікропрепаратів. Навчальний посібник для студентів стоматологічних факультетів також буде корисний для лікарів-інтернів.

УДК 616-091(07)

ISBN 978-966-382-758-2

© Автори, 2019

© Нова Книга, 2019

► Зміст	3
► Вступ	5
► Анатомія органів порожнини рота	6
Загальний план будови ротової порожнини	6
Загальний план будови органів порожнини рота	7
Загальна анатомія зубів	10
Основні етапи розвитку зуба	13
► Вади розвитку щелепно-лищевої ділянки та органів ротової порожнини	16
Системні вроджені вади м'яких тканин і кісток обличчя	16
<i>Вроджені кісти та нориці</i>	17
Вади розвитку окремих анатомічних структур	20
<i>Вроджені розщелини верхньої губи та піднебіння</i>	20
<i>Вади розвитку вуздечки язика</i>	22
<i>Вади розвитку вуздечок верхньої і нижньої губ</i>	22
<i>Мілкий присінок порожнини рота</i>	22
Основні аномалії розвитку зубів	23
Аномалії розвитку язика	24
► Пухлини та пухлиноподібні процеси щелепно-лищевої ділянки	27
Органонеспецифічні епітеліальні пухлини	27
<i>Передракові стани слизової оболонки порожнини рота</i>	27
Органоспецифічні пухлини шкіри	31
Пухлини м'яких тканин	31
Пухлини з меланінутворюючої тканини	35
Пухлини та пухлиноподібні процеси щелепних кісток	37
<i>Епітеліальні одонтогенні пухлини</i>	39
Одонтогенні пухлини та пухлиноподібні процеси з похідних мезенхіми	42
<i>Одонтогенні пухлини змішаного походження</i>	44
<i>Зляюкісні аналоги одонтогенних пухлин змішаного походження</i>	44
<i>Одонтоми</i>	44
Неодонтогенні пухлини щелепних кісток	45
Пухлиноподібні процеси	48
Щелепні кісти	51
Кісти м'яких тканин	53

► Захворювання слинних залоз.	57
Класифікація захворювань слинних залоз	57
Запальні захворювання слинних залоз	57
Аутоімунні запальні захворювання слинних залоз.	58
Слинокам'яна хвороба	59
Кісти слинних залоз	60
Пухлини слинних залоз	60
Пухлиноподібні захворювання слинних залоз	66
► Захворювання твердих тканин зуба.	69
Карієс	69
Форми карієсу, що рідко зустрічаються	73
Особливості карієсу у дітей	73
Некаріозні ураження твердих тканин зуба	73
► Пульпіт	79
Реактивні зміни пульпи.	79
Пульпіт	80
► Періодонтит	84
► Запальні захворювання щелеп.	89
► Сепсис	93
Гострий септичний ендокардит	99
► Хвороби пародонта	104
Гінгівіт	104
Міжнародна класифікація гінгівітів	104
Вітчизняна класифікація.	104
Пародонтит.	107
Пародонтоз.	108
Ідіопатичний прогресуючий пародонтоліз	109
Пародонтоми	109
► Захворювання губ, язика, слизової оболонки рота	115
Хейліт.	115
Глосит	116
Стоматит.	117
Ураження слизової оболонки рота при сифілісі	119
► Література	123

Навчальне видання

Старченко Іван Іванович
Филенко Борис Миколайович
Черняк Валентина Володимирівна

Патоморфологія основних захворювань щелепно-лицевої ділянки

Навчальний посібник

Редактор *М. С. Судом*
Коректор *Л. Я. Шутова*
Комп'ютерна верстка: *О. С. Парфенюк*

Підписано до друку 31.05.19. Формат 70×100/16. Папір офсетний.
Гарнітура Таймс. Друк офсетний. Ум. друк. арк. 10,37. Зам. № 1914.

ПП "Нова Книга"
21029, м. Вінниця, вул. М. Ващука, 20
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготівників
і розповсюджувачів видавничої продукції
ДК № 2646 від 11.10.2006 р.
Тел. (0432) 56-01-87. Факс 56-01-88
E-mail: info@novaknyha.com.ua
www.novaknyha.com.ua